

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI

KOMPETENCIE PROTIMONOPOLNÉHO ÚRADU SR

Ing. Soňa Drobová
25. október 2017

WORKSHOP O PRAVIDLÁCH EURÓPSKEJ ÚNIE PRE
ŠTÁTNU POMOC:

*ŠTÁTNA POMOC NIE JE PROBLÉMOM,
ALE NOVÝM RIEŠENÍM*

Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci)

- Nadobudnutie účinnosti: 1. januára 2016.
- Najvýznamnejšie zmeny:
 - nový koordinátor pomoci a rozšírenie jeho kompetencií,
 - záväznosť stanovísk pre všetkých poskytovateľov pomoci,
 - kontrola minimálnej pomoci,
 - definícia základných pojmov v oblasti štátnej pomoci,
 - definícia schém pomoci ako záväzného dokumentu,
 - zriadenie centrálného registra.

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI – ZMENA KOORDINÁTORA POMOCI

Zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci), boli :

- **presunuté kompetencie** v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci z Ministerstva financií SR **na Protimonopolný úrad SR,**
- **posilnené kompetencie** nového koordinátora pomoci:
 - koordinátor pomoci koordinuje štátnu a minimálnu pomoc vo všetkých odvetviach, vrátane pomoci poskytovanej na základe zákona č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - návrhy schém pomoci a návrhy na poskytnutie ad hoc pomoci musia byť predložené koordinátorovi pomoci pred poskytnutím pomoci,
 - stanoviská koordinátora pomoci k návrhom schém pomoci a návrhom na poskytnutie ad hoc pomoci sú záväzné,
 - koordinátor je oprávnený vykonávať kontrolu minimálnej pomoci u poskytovateľa pomoci, zároveň je oprávnený overiť si potrebné skutočnosti u príjemcu minimálnej pomoci alebo u vykonávateľa schémy pomoci.

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI – DEFINÍCIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

- Potreba definovať základné pojmy priamo v novom zákone o štátnej pomoci vyplynula z potrieb praxe a zo skúseností z uplatňovania predchádzajúceho zákona o štátnej pomoci, platného a účinného do 31.12.2015.
- Nový zákon o štátnej pomoci obsahuje nasledovné definície základných pojmov v oblasti štátnej pomoci:
 - **poskytovateľ pomoci** - ten, kto vykonal právny úkon oprávňujúci príjemcu na získanie pomoci,
 - **príjemca pomoci** – ten, kto vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na právnu formu a spôsob financovania a v prospech koho bol vykonaný právny úkon, ktorý ho oprávňuje na získanie pomoci,
 - **deň poskytnutia pomoci** – deň, keď nadobudol účinnosť právny úkon, na základe ktorého sa pomoc poskytuje príjemcovi,
 - **hospodárska činnosť** – každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru alebo služieb alebo v ponuke tovaru a služieb na trhu.

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI – SCHÉMY POMOCI

- **Schéma pomoci** je v novom zákone o štátnej pomoci definovaná ako záväzný dokument, ktorý komplexne upravuje poskytovanie pomoci jednotlivým príjemcom.
- **Schéma štátnej pomoci** musí obsahovať právny základ pre poskytnutie štátnej pomoci, ktorým je zoznam osobitných predpisov, na základe ktorých sa má poskytnúť štátna pomoc, a náležitosti preukazujúce splnenie:
 - pravidiel kumulácie pomoci, ak sa pomoc má poskytnúť na rovnaké oprávnené náklady z rôznych verejných zdrojov,
 - pravidla, že individuálna štátna pomoc sa nemôže poskytnúť príjemcovi, voči ktorému sa uplatňuje vrátenie štátnej pomoci na základe rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto štátna pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom,
 - stimulačného účinku,
 - rozsahu oprávnených nákladov a intenzity štátnej pomoci podľa osobitných predpisov pre štátnu pomoc,
 - podmienky, že štátna pomoc sa poskytne v súlade s osobitnými predpismi pre štátnu pomoc,
 - všetkých skutočností potrebných na komplexnú úpravu poskytovania štátnej pomoci.

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI – SCHÉMY POMOCI

- **Schéma minimálnej pomoci** musí obsahovať právny základ pre poskytnutie minimálnej pomoci, ktorým je zoznam osobitných predpisov, na základe ktorých sa má poskytnúť minimálna pomoc, a náležitosti preukazujúce splnenie:
 - pravidiel kumulácie pomoci, ak sa pomoc má poskytnúť z rôznych verejných zdrojov,
 - pravidla, že minimálna pomoc sa nemôže poskytnúť príjemcovi, voči ktorému sa uplatňuje vrátenie štátnej pomoci na základe rozhodnutia EK, v ktorom bola táto štátna pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom,
 - výšky minimálnej pomoci podľa osobitného predpisu pre minimálnu pomoc,
 - podmienky, že minimálna pomoc sa poskytne v súlade s osobitnými predpismi pre minimálnu pomoc,
 - všetkých skutočností potrebných na komplexnú úpravu poskytovania minimálnej pomoci.
- Ak sa pomoc poskytuje prostredníctvom **finančných nástrojov**, schéma pomoci a povinnosť dodržiavania pravidiel Európskej únie pre pomoc sa vzťahuje na všetkých, ktorí zabezpečujú vykonávanie finančných nástrojov.
- Za schému pomoci možno považovať aj **osobitný predpis**, ak z jeho obsahu vyplýva, že je schémou pomoci, a ak ustanovuje všetky skutočnosti potrebné na poskytnutie individuálnej pomoci.

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI – SCHÉMY POMOCI

Štruktúra schém pomoci:

- Preambula
- Právny základ
- Účel / cieľ pomoci
- Poskytovateľ pomoci a vykonávateľ schémy
- Prijemcovia / prijímatelia pomoci
- Rozsah pôsobnosti
- Oprávnené projekty
- Oprávnené náklady
- Forma pomoci
- Výška pomoci
- Podmienky poskytnutia pomoci
- Stimulačný účinok
- Kumulácia pomoci
- Mechanizmus poskytovania pomoci
- Rozpočet
- Transparentnosť a monitorovanie
- Kontrola a audit
- Platnosť a účinnosť schémy
- Prílohy

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI - CENTRÁLNY REGISTER

- Právny rámec pre zriadenie centrálneho registra bol vytvorený zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci).
- Centrálny register je register, prostredníctvom ktorého má Slovenská republika plniť svoje záväzky v oblasti transparentnosti vo vzťahu k Európskej komisii.
- Úlohu centrálneho registra plní informačný systém pre evidenciu a monitorovanie pomoci (IS SEMP).
- IS SEMP obsahuje údaje o poskytnutej štátnej pomoci a minimálnej pomoci v Slovenskej republike.
- Prístup do IS SEMP majú:
 - koordinátor pomoci,
 - poskytovatelia pomoci, resp. vykonávatelia schém pomoci,
 - verejnosť.

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI – CENTRÁLNY REGISTER

- **Prístup pre poskytovateľov pomoci, resp. vykonávateľov schém pomoci:**
 - <https://sempsecure.kti2dc.sk>
 - prístup možný po zadaní prístupového mena a hesla
 - lehoty na zaznamenávanie pomoci do IS SEMP stanovené novým zákonom o štátnej pomoci:
 - 5 pracovných dní od poskytnutia minimálnej pomoci na zaznamenanie informácií o minimálnej pomoci a o príjemcovi minimálnej pomoci,
 - 6 mesiacov od poskytnutia štátnej pomoci na zaznamenanie informácií o štátnej pomoci a o príjemcovi štátnej pomoci.
- **Prístup pre verejnosť:**
 - <https://semp.kti2dc.sk>
 - prístup možný bez prihlásenia používateľa
 - základné informácie súvisiace s IS SEMP a zoznamy prehľadov, ktoré je možné vygenerovať na základe údajov v centrálnom registri („Zostavy“).

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI – CENTRÁLNY REGISTER

IS SEMP – časť prístupná verejnosti (<https://semp.kti2dc.sk>)

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTNEJ POMOCI – CENTRÁLNY REGISTER

IS SEMP – časť prístupná verejnosti (<https://semp.kti2dc.sk>)

IS SEMP Evidencia a monitorovanie pomoci
PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hľadať

Schémy
Pripady
Organizácie

Register štátnej pomoci
Register štátnej pomoci
Poskytovateľ / Vykonávateľ

Register minim. pomoci
Register minim. pomoci
Prijemca

Informácie
Oznamy

Zostavy
Zostavy

Zostavy

01. Súhrnné informácie podľa nariadenia č. 651/2014 (skupinové výnimky)
02. Súhrnné informácie podľa nariadenia č. 702/2014 (skupinové výnimky)
03. Opatrenia pomoci (schémy pomoci, ad hoc pomoci) podľa nariadenia č. 651/2014 (skupinové výnimky)
04. Opatrenia pomoci (schémy pomoci, ad hoc pomoci) podľa nariadenia č. 702/2014 (skupinové výnimky)
05. Opatrenia pomoci (schémy pomoci, ad hoc pomoci) podľa usmernení Európskej únie o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na roky 2014 až 2020 (notifikovaná pomoc)
06. Individuálna pomoc nad 500 000 eur podľa nariadenia č. 651/2014 (skupinové výnimky)
07. Individuálna pomoc nad 500 000 eur podľa nariadenia č. 702/2014 (skupinové výnimky)
08. Individuálna pomoc nad 60 000 eur podľa nariadenia č. 702/2014 (poľnohospodárska prvovýroba) (skupinové výnimky)
09. Individuálna pomoc nad 500 000 eur podľa usmernení Európskej únie o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na roky 2014 až 2020 (notifikovaná pomoc)
10. Individuálna pomoc nad 60 000 eur podľa usmernení Európskej únie o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach na roky 2014 až 2020 (poľnohospodárska prvovýroba) (notifikovaná pomoc)
11. Individuálna pomoc nad 500 000 eur podľa usmernení o regionálnej štátnej pomoci (notifikovaná pomoc)
12. Individuálna pomoc nad 500 000 eur podľa usmernení o štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí (notifikovaná pomoc)
13. Individuálna pomoc nad 500 000 eur podľa usmernení o štátnej pomoci na filmové a iné audiovizuálne diela (notifikovaná pomoc)
14. Individuálna pomoc nad 500 000 eur podľa usmernení o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti (notifikovaná pomoc)
15. Súhrnné informácie podľa nariadenia č. 1388/2014 (skupinové výnimky)
16. Individuálna pomoc nad 30 000 eur podľa nariadenia č. 1388/2014 (skupinové výnimky)
17. Opatrenia pomoci (schémy pomoci, ad hoc pomoci) podľa usmernení o regionálnej štátnej pomoci (notifikovaná pomoc)
18. Opatrenia pomoci (schémy pomoci, ad hoc pomoci) podľa usmernení o štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí (notifikovaná pomoc)
19. Opatrenia pomoci (schémy pomoci, ad hoc pomoci) podľa usmernení o štátnej pomoci na filmové a iné audiovizuálne diela (notifikovaná pomoc)
20. Opatrenia pomoci (schémy pomoci, ad hoc pomoci) podľa usmernení o štátnej pomoci pre letiská a letecké spoločnosti (notifikovaná pomoc)
21. Prijatá minimálna pomoc za posledné 3 roky po podnikoch
22. Čerpanie pomoci podľa Nariadení EK

ZVYŠOVANIE POVEDOMIA V OBLASTI ŠTÁTNEJ A MINIMÁLNEJ POMOCI

- Znalosť pravidiel v oblasti štátnej pomoci = základ pre správne poskytovanie štátnej pomoci a minimálnej pomoci v praxi.
- Súčasť úloh a kompetencií koordinátora pomoci – zabezpečenie metodickej a konzultačnej činnosti, školení a šírenie informácií v oblasti pomoci.
- Prostriedky koordinátora pomoci zabezpečujúce informovanosť a zvyšovanie povedomia v oblasti štátnej a minimálnej pomoci:

1. Stretnutia s poskytovateľmi pomoci / vykonávateľmi schém pomoci

- ✓ pripravované návrhy opatrení pomoci,
- ✓ konkrétne návrhy opatrení pomoci jednotlivých poskytovateľov pomoci (návrhy schém štátnej pomoci, návrhy schém minimálnej pomoci, návrhy na poskytnutie ad hoc pomoci),
- ✓ konzultačná a metodická činnosť vo vzťahu k vybraným aktivitám, ktoré majú byť financované z jednotlivých operačných programov schválených zo strany Európskej komisie pre programové obdobie 2014 – 2020,
- ✓ najčastejší účastníci stretnutí – Ministerstvo financií SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo zdravotníctva SR.

2. Školenia

- ✓ úvodné školenia zamerané na základné aspekty štátnej pomoci, minimálnej pomoci a procedurálne postupy,
- ✓ špecializované školenia na základe požiadaviek konkrétnych poskytovateľov, napríklad školenie pre VÚC zamerané na minimálnu pomoc,
- ✓ školenia zamerané na prácu s centrálnym registrom (IS SEMP).

3. Metodické usmernenia

- ✓ vychádzajúce z potrieb praxe:
 - príručka „Ide o štátnu pomoc? Ak áno, je potrebné ju notifikovať Komisii?“
 - usmernenie pre poskytovateľov minimálnej pomoci ad hoc poskytovanej podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis*, vrátane vzoru vyhlásenia pre príjemcov pomoci
 - vzor vyhlásenia pre príjemcov minimálnej pomoci podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1408/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v sektore poľnohospodárstva,
 - pomôcka k obsahu žiadostí o poskytnutie regionálneho príspevku,
- ✓ zverejnené na webovom sídle www.statnapomoc.sk (spolu s usmerneniami EK).

3. Webové sídlo www.statnapomoc.sk

- ✓ aktuálne informácie o štátnej pomoci a minimálnej pomoci, legislatíva v oblasti štátnej a minimálnej pomoci, metodické príručky a usmernenia koordinátora pomoci a Európskej komisie, diskontné a referenčné sadzby, ročné správy o poskytnutej štátnej pomoci, platné schémy štátnej pomoci a platné schémy minimálnej pomoci,
- ✓ Informácie týkajúce sa informačného systému pre evidenciu a monitorovanie pomoci (IS SEMP), ako napr. manuál pre užívateľa a aktuálne linky na prístup do tohto informačného systému pre verejnosť a prístup pre poskytovateľov pomoci,
- ✓ formuláre potrebné pri notifikácii Európskej komisii a formuláre súhrnných informácií (pravá strana menu),
- ✓ nový priečinnok „Samospráva“,
- ✓ pripravovaný priečinnok „Rozhodnutia Európskej komisie pre SR“.

3. Webové sídlo www.statnapomoc.sk

Štátna pomoc

[Užitočné linky](#)[English](#)[Kontakt](#)

Dnes je: 23.10.2017

Hľadať...

O štátnej pomoci
Aktuálne informácie
Legislatíva
Metodické príručky a usmernenia
Diskontné a referenčné sadzby
Ročné správy o poskytnutej štátnej pomoci
Samospráva
Schémy štátnej pomoci
Schémy minimálnej pomoci
Informačný systém pre evidenciu a monitorovanie pomoci (IS SEMP)
Rozhodnutia Európskej komisie – vrátenie pomoci

O štátnej pomoci

Verzia pre tlač

Koordinátorom pomoci je na základe zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“) Protimonopolný úrad SR.

Podľa čl. 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

Štátnou pomocou sú teda také opatrenia v prospech podnikov, ktoré spĺňajú nasledovné štyri kumulatívne kritériá:

- prevod verejných zdrojov (v čl. 107 ZFEÚ označené ako „štátne prostriedky“) a pripísateľnosť štátu,
- ekonomické zvýhodnenie príjemcu pomoci,
- selektívnosť opatrenia pomoci,
- vplyv na hospodársku súťaž,
- vplyv na vnútorný obchod EÚ.

Podľa čl. 107 ZFEÚ sa pravidlá štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci vo všeobecnosti uplatňujú len vtedy, keď je príjemcom pomoci „podnik“ (v čl. 107 ZFEÚ označený ako „podnikateľ“). Podnikom sa rozumie každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na právne postavenie a spôsob jeho financovania. Hospodárskou činnosťou je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu. Označenie konkrétneho subjektu za podnik teda plne závisí od povahy jeho činnosti (tzn. podnikom môže byť napr. aj nezisková organizácia alebo príspevková organizácia za predpokladu výkonu hospodárskej činnosti).

Formuláre na stiahnutie:
Formuláre pre poskytovateľov štátnej pomoci

4. Informačná adresa statnapomoc@antimon.gov.sk

- ✓ možnosť požiadať o usmernenie alebo o výklad pravidiel pre poskytovanie štátnej/minimálnej pomoci,
- ✓ možnosť informovať sa o povinnostiach súvisiacich s nahrávaním poskytnutej pomoci do IS SEMP.

5. Sieť kontaktných osôb

- ✓ zoznam kontaktných osôb z oblasti štátnej/minimálnej pomoci u jednotlivých poskytovateľov pomoci,
- ✓ pravidelné zasielanie noviniek a aktualít z oblasti štátnej/minimálnej pomoci, vrátane informácií o aktivitách koordinátora pomoci a Európskej komisie (napr. o jej rozhodnutiach v konkrétnych prípadoch).

Vybrané štatistické údaje týkajúce sa činnosti Protimonopolného úradu SR ako koordinátora pomoci v roku 2016 a do 30.9.2017

	2016	2017 (do 30.9.2017)
Záväzné stanoviská k schémam štátnej pomoci	34	25
Záväzné stanoviská k schémam minimálnej pomoci	33	42
Záväzné stanoviská k ad hoc pomociam	102	111
Stanoviská k regionálnym príspevkom	57	14
Stretnutia s poskytovateľmi pomoci, resp. vykonávateľmi schém pomoci	58	44
Školenia pre poskytovateľov pomoci	3	8
Informácie zverejnené na webovom sídle www.statnapomoc.sk	78	73
Vybavené žiadosti o usmernenie (doručené najmä prostredníctvom e-mailovej adresy statnapomoc@antimon.gov.sk)	162	50
Účasť na medzinárodných stretnutiach	4	4

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ!

Ing. Soňa Drobová

Odbor štátnej pomoci
Protimonopolný úrad SR

www.antimon.gov.sk

www.statnapomoc.sk